

საქართველოს მთავრობის
დადგენილება N
2022 წლის აპრილი ქ. თბილისი

ღორების დაცვის მინიმალური მოთხოვნების წესის დამტკიცების შესახებ

მუხლი 1. სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 75-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, დამტკიცდეს თანდართული „ღორების დაცვის მინიმალური მოთხოვნები“.

მუხლი 2. ეს დადგენილება, ამოქმედდეს .....

მუხლი 3. ამ დადგენილებით დამტკიცებული წესის მე-3 მუხლის მე-3 პუნქტი ძალაშია 2028?? წლის პირველ იანვრიდან.

მუხლი 4. ამ დადგენილებით დამტკიცებული წესის მე-3 მუხლის მე-13 პუნქტი ამოქმედდეს 2028?? წლის პირველი იანვრიდან.

პრემიერ-მინისტრი

ირაკლი ღარიბაშვილი

ღორების დაცვის მინიმალური მოთხოვნების წესი

მუხლი 1.

1. „ღორების დაცვის მინიმალური მოთხოვნების წესი“ (შემდგომში - წესი) ადგენს დაცვის მინიმალურ სტანდარტებს ღორებისთვის, რომლებსაც ბაგურად ინახავენ გამოზრდისა და სუქებისთვის.
2. ამ წესის შესრულებაზე კონტროლს უზრუნველყოფს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - სურსათის ეროვნული სააგენტო (შემდგომში - სააგენტო).

მუხლი 2.

ამ წესის მიზნებისათვის სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსით განსაზღვრულ ტერმინებთან ერთად გამოიყენება ტერმინები, რომელთაც აქვთ შემდეგი მნიშვნელობა:

- ა) **ღორი** - ღორისებრთა სახეობის ცხოველი, ნებისმიერი ასაკის, რომელიც ინახება სანაშენედ ან სასუქად;
- ბ) **კერატი მწარმოებელი** - მამრი ღორი სქესობრივი მომწიფების შემდეგ, განკუთვნილი სანაშენედ;
- გ) **სანეზვე ბურვაკი** - მდედრი ღორი სქესობრივი მომწიფების შემდეგ და მშობიარობამდე;
- დ) **ნეზვი** - მდედრი ღორი პირველი მშობიარობის შემდეგ;
- ე) **მშობიარე ნეზვი** - მდედრი ღორი პერინატალურ პერიოდსა და გოჭების ძუძუს წოვების პერიოდს შორის;
- ვ) **მაკე მშრალი ნეზვი** - დედა ღორი გოჭების ძუძუს წოვებისა და პერინატალურ პერიოდს შორის;
- ზ) **ძუძუთა გოჭი** - ღორი დაბადებიდან ძუძუთი კვებამდე;
- თ) **მაწოვარა** - ღორი ძუძუს წოვებიდან 10 კვირის ასაკამდე;
- ი) **გამოსაზრდელი ღორი** - ღორი 10 კვირიდან დაკვლამდე ან მომსახურებამდე.

მუხლი 3.

1. ყველა სადგომი უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

- ა) თავისუფალი იატაკის ფართობი, რომელიც ხელმისაწვდომია კოლტში შენახული თითოეული მაწოვარა ან გამოსაზრდელი ღორისთვის, გარდა სანეზვე ბურვაკისა (მომსახურების შემდეგ) და ნეზვისა, უნდა იყოს სულ მცირე:

ცოცხალი წონა (კგ)	მ ²
არაუმეტეს 10	0,15
10-დან -20-მდე	0,20
20 დან- 30-მდე	0,30
30-დან - 50 -მდე	0,40
50-დან - 85 -მდე	0,55
85 -დან - 110-მდე	0,65
110-ზე მეტი	1,00

ბ) იატაკის საერთო თავისუფალი ფართობი, რომელიც ხელმისაწვდომია თითოეული სანეზვე ბურვაკისთვის მომსახურების შემდეგ და თითოეული ნეზვისთვის, როდესაც სანეზვე ბურვაკი და/ან ნეზვი ინახება კოლტში, უნდა იყოს შესაბამისად სულ მცირე 1,64მ² და 2,25 მ². თუ კოლტში ეს ცხოველები ინახება ექვს ინდივიდზე ნაკლები რაოდენობის, იატაკის თავისუფალი ფართობი უნდა გაიზარდოს 10%-ით. თუ კოლტში ეს ცხოველები ინახება 40 ან 40 ინდივიდზე მეტი, იატაკის თავისუფალი ფართობი შეიძლება შემცირდეს 10%-ით.

2. იატაკის ზედაპირი უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

ა) სანეზვე ბურვაკისთვის მომსახურების შემდეგ და მაკე ნეზვისთვის: ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტში მოთხოვნილი ფართობის ნაწილი, რომელიც უდრის არანაკლებ 0,95 მ²-ს თითოეული სანეზვე ბურვაკისთვის და არანაკლებ 1,3 მ²-ს თითოეული ნეზვისთვის, უნდა იყოს უწყვეტი (მთლიანი) მყარი იატაკი, რომლის მაქსიმუმ 15% რეზერვირებულია სანიაღვრე ღიობებისთვის;

ბ) თუ ბეტონის ფილებიანი იატაკი გამოიყენება კოლტად შენახული ღორებისთვის:

ბ.ა) ღიობების მაქსიმალური სიგანე უნდა იყოს:

ბ.ა.ა) გოჭებისთვის - 11 მმ;

ბ.ა.ბ) მაწოვარასთვის -14 მმ;

ბ.ა.გ) გამოსაზრდელი ღორისთვის -18 მმ;

ბ.ა.დ) სანეზვე ბურვაკისთვის მომსახურების შემდეგ და ნეზვისთვის-20 მმ;

ბ.ბ) რიკულის/ძელის მინიმალური სიგანე უნდა იყოს:

ბ.ბ.ა) გოჭისა და მაწოვარასთვის - 50 მმ; და

ბ.ბ.ბ) გამოსაზრდელი ღორისთვის, სანეზვე ბურვაკისთვის მომსახურების შემდეგ და ნეზვისთვის - 80 მმ.

3. იმ კონსტრუქციასა ან ინსტალაციაზე, რომლებშიც ნეზვი და სანეზვე ბურვაკია განთავსებული, აკრძალულია მათი მიბმა.
4. ნეზვი და სანეზვე ბურვაკი უნდა ინახებოდეს კოლტად, დაწყებული ოთხი კვირის შემდეგ მომსახურებიდან მშობიარობის მოსალოდნელ დრომდე ერთი კვირით ადრე. ბაკი, სადაც კოლტი ინახება, გვერდები უნდა ჰქონდეს 2,8 მ-ზე მეტი სიგრძის. როდესაც კოლტში ინახება ექვსზე ნაკლები ინდივიდი, ბაკს, სადაც კოლტი ინახება, უნდა ჰქონდეს 2,4 მ-ზე მეტი სიგრძის გვერდები.
5. ამ მუხლის მე-4 პუნქტის გაუთვალისწინებლად, სადგომში 10-ზე ნაკლები ნეზვი და სანეზვე ბურვაკი შეიძლება ინახებოდეს ინდივიდუალურად იმავე პუნქტში აღნიშნული პერიოდის განმავლობაში, იმ პირობით, რომ მათ შეუძლიათ ადვილად შემობრუნდნენ თავიანთ ბაკში/ფართში.
6. ამ წესის დანართი N1-ით „ზოგადი და სპეციფიკური მოთხოვნები ნაწილი I“ განსაზღვრული მოთხოვნების გათვალისწინებით, ნეზვს და სანეზვე ბურვაკს უნდა ჰქონდეთ მუდმივი წვდომა მანიპულირებად მასალაზე, რომელიც სულ მცირე შეესაბამება ამავე დანართის შესაბამის მოთხოვნებს.
7. კოლტში შენახული ნეზვისა და სანეზვე ბურვაკის კვება უნდა განხორციელდეს ისეთი სისტემის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს თითოეულ ინდივიდისთვის საკმარისი საკვების მოპოვებას მაშინაც კი, როცა კონკურენციაა საკვებისთვის.
8. ყველა მშრალ მაკე ნეზვსა და სანეზვე ბურვაკს, შიმშილის დასაკმაყოფილებლად და ღეჭვის საჭიროების გათვალისწინებით უნდა მიეცეს საკმარისი რაოდენობით ნაყარი ან ბოჭკოვანი საკვები, ასევე მაღალი ენერგეტიკული საკვები.
9. ღორები, რომლებიც უნდა ინახებოდეს კოლტებად, განსაკუთრებით აგრესიულები, რომლებსაც თავს დაესხნენ სხვა ღორები ან არიან ავად ან დაზარალებული, შეიძლება დროებით ინახებოდეს ინდივიდუალურ ბაკში. ამ შემთხვევაში გამოყენებული ინდივიდუალური ბაკი საშუალებას უნდა აძლევდეს ცხოველს ადვილად შემობრუნდეს, თუ ეს არ ეწინააღმდეგება კონკრეტულ ვეტერინარულ რჩევას.
10. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის, მე-2, მე-4-მე-6 პუნქტებში და მე-9 პუნქტში განსაზღვრული მოთხოვნები ვრცელდება ყველა სადგომზე, რომელიც ახლად აშენებულია ან რეკონსტრუქცია განხორციელდა ან გამოყენებული იქნა პირველად.
11. ამ წესის მე-4 პუნქტით განსაზღვრული მოთხოვნები არ ვრცელდება სადგომზე, სადაც 10-ზე ნაკლები ნეზვი ინახება.
12. ნეზვისა და სანეზვე ბურვაკისთვის საბელის გამოყენება აკრძალულია.
13. ამ მუხლის მე-10 პუნქტით განსაზღვრული მოთხოვნები გავრცელდება ყველა სადგომზე.

მუხლი 4.

გამოსაზრდელი ღორის გამოზრდის პირობები უნდა შეესაბამებოდეს ამ წესის დანართი N1-ით განსაზღვრულ ზოგად მოთხოვნებს.

მუხლი 5.

ამ წესის დანართი N1-ით განსაზღვრული მოთხოვნები შეიძლება შეიცვალოს მეცნიერული პროგრესის გათვალისწინებით.

მუხლი 6

1. ნებისმიერმა პირმა, რომელიც ასაქმებს ან ჩართავს პირს ღორების მოსავლელად, უნდა უზრუნველყოს, რომ აღნიშნულმა პირმა, რომელიც ზრუნავს ცხოველებზე, მიიღო ინსტრუქციები და მითითებები ამ წესის მე-3 მუხლისა და დანართი N1-ის შესაბამისი მოთხოვნების შესახებ.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრულ პირს გავლილი უნდა ჰქონდეს კეთილდღეობის ასპექტებზე ფოკუსირებული სასწავლო კურსები.

მუხლი 7.

სააგენტომ ყოველი წლის 31 აგვისტომდე წარუდგენს სამინისტროს წინა წლის წლიურ ანგარიშს მის მიერ განხორციელებული ინსპექტირების შესახებ, ამ წესით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენისთვის. ანგარიშს თან უნდა ახლდეს შეუსაბამობის ყველაზე სერიოზული დარღვევების ანალიზი და ეროვნული სამოქმედო გეგმა, რათა თავიდან იქნას აცილებული ან შემცირდეს მათი წარმოშობა მომდევნო წლებისთვის.

მუხლი 8.

ქვეყანაში იმპორტის განსახორციელებლად, სხვა ქვეყნიდან ჩამოყვანილ ცხოველებს თან უნდა ახლდეს ამ ქვეყნის კომპეტენტური ორგანოს მიერ გაცემული სერტიფიკატი, რომელიც ადასტურებს, რომ ცხოველებს ეპყრობოდნენ სულ მცირე ამ წესის მოთხოვნების შესაბამისად.

დანართი N1

ზოგადი და სპეციფიკური მოთხოვნები

ნაწილი I

ზოგადი მოთხოვნები

1. ამ წესის მიზნებისთვის, „ფერმერული მიზნით შენახული ცხოველების დაცვის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის დადგენილებით დამტკიცებული დანართი N1-ის შესაბამისი მოთხოვნების გარდა, გამოიყენება შემდეგი მოთხოვნები:

ა) შენობის იმ ნაწილში, სადაც ღორები ინახება, თავიდან უნდა იქნას აცილებული უწყვეტი ხმაურის დონე 85 დბ-მდე. თავიდან უნდა იქნას აცილებული მუდმივი ან მოულოდნელი ხმაური;

ბ) ღორები უნდა ინახებოდეს შუქზე არანაკლებ 40 ლუქსის ინტენსივობით დღეში სულ მცირე რვა საათი;

გ) ღორების შესანახი უნდა იყოს აშენებული ისე, რომ ცხოველებს ჰქონდეთ:

გ.ა) ფიზიკური წვდომა დასაწოლზე და იყვნენ **თერმულად კომფორტულად**, ასევე ადეკვატურად დრენირებულ და სუფთა ადგილზე, რაც საშუალებას აძლევს ყველა ცხოველს დაწვეს ერთდროულად;

გ.ბ) დასვენებისა და ნორმალურად ადგომის საშუალება;

გ.გ) სხვა ღორების დანახვის საშუალება; თუმცა, მოსალოდნელ მშობიარობის დრომდე ერთი კვირით ადრე და მშობიარობის დროს, ნეზვი და სანეზვე ბურვაკი შეიძლება დარჩეს კონსპეციფიურ (იმავე სახეობას მიკუთვნებულ) ორგანიზმთა მხედველობის არეში.

დ) ამ წესის მე-3 მუხლის მე-6 პუნქტის მიუხედავად, ღორებს უნდა ჰქონდეთ მუდმივი წვდომა საკმარისი რაოდენობის მასალაზე (როგორცაა ჩალა, თივა, ხე, ნახერხი, სოკოს კომპოსტი, ტორფი ან მათი ნაზავი, რომელიც არ აყენებს ზიანს ცხოველთა ჯანმრთელობას), რათა უზრუნველყოფილი იქნეს სათანადო ძიებისა და მანიპულაციებთან დაკავშირებული აქტივობები;

ე) იატაკი უნდა იყოს გლუვი, მაგრამ არა მოლიპული, რათა თავიდან იქნეს აცილებული ღორების დაზიანება და დაგეგმარებული, აშენებული და შენახული/მოვლილი ისე, რომ არ გამოიწვიოს ღორების დაზიანება ან ტანჯვა. იატაკი უნდა შეესაბამებოდეს ღორების ზომასა და წონას და, თუ ქვეშაგები არ არის, უნდა იყოს მყარი, თანაბარი და ურყევი ზედაპირი;

ვ) ყველა ღორი უნდა იკვებებოდეს დღეში ერთხელ მაინც. სადაც ღორები იკვებება კოლტად და არა **შეუზღუდავად** ან ავტომატური სისტემით, რომელიც ცხოველებს ინდივიდუალურად კვებავს, თითოეულ ღორს უნდა ჰქონდეს წვდომა საკვებზე ერთდროულად, როგორც კოლტის დანარჩენ ღორებს;

ზ) ორ კვირაზე მეტი ასაკის ყველა ღორს უნდა ჰქონდეს მუდმივი წვდომა საკმარისი რაოდენობის მტკნარ წყალზე;

თ) ყველა პროცედურა, რომელიც მიზნად ისახავს ჩარევას (რომელიც განხორციელდება თერაპიული ან დიაგნოსტიკური მიზნების გარდა ან ღორების იდენტიფიკაციისთვის

შესაბამისი კანონმდებლობის მიხედვით) და იწვევს სხეულის მგრძობიარე ნაწილის დაზიანებას ან დაკარგვას ან ძვლის სტრუქტურის შეცვლას, აკრძალულია, გარდა შემდეგი პროცედურებისა:

თ.ა) გოჭის კუთხოვანა კბილების ერთგვაროვანი შემცირება ზედაპირის მოხერხვა/გაპრიალებით ან მოჭრით არაუგვიანეს გოჭის სიცოცხლის მეშვიდე დღისა, იმ პირობით, რომ გოჭს დარჩება კბილი დაუზიანებელი (ჯანმრთელი) გლუვი ზედაპირით; კერატი მწარმოებელის ეშვი, საჭიროებისას, შეიძლება შემცირდეს სიგრძეში, სხვა ცხოველების დაზიანებების თავიდან ასაცილებლად ან უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული მიზეზების გამო;

თ.ბ) კუდის ნაწილის დამაგრება;

თ.გ) მამრი ღორის კასტრაცია ქსოვილების მოწყვეტის გარდა სხვა საშუალებებით;

თ.დ) ცხვირის ზარის ტარება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ცხოველები ინახება მესაქონლეობის გარე შენახვის სისტემაში და შესაბამისობაშია კანონმდებლობასთან.

2. დაუშვებელია კუდის ფიქსაციისა და კუთხოვანა კბილების შემცირების რუტინული განხორციელება, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ არსებობს მტკიცებულება, რომ დაზიანებები აქვს ნეზვის ძუძუს ან სხვა ღორის ყურებს ან კუდს. ამ პროცედურების ჩატარებამდე უნდა იქნას მიღებული სხვა ზომები კუდის დაკბენის და სხვა მანკიერებების თავიდან ასაცილებლად, გარემოსა და კოლტის სიმჭიდროვის გათვალისწინებით. ამ მიზეზით უნდა შეიცვალოს არაადეკვატური გარემო პირობები ან მართვის სისტემები.

3. ამ ნაწილის პირველ და მე-2 პუნქტებში აღწერილი ნებისმიერი პროცედურა უნდა განხორციელდეს მხოლოდ ვეტერინარის ან იმ პირის მიერ, რომელიც კომპეტენტურია ამ წესის მე-6 მუხლის შესაბამისად და გამოცდილია/ფლობს შესაბამის ტექნიკას შესაბამისი საშუალებების გამოყენებით და იცავს ჰიგიენურ პირობებს. თუ კუდის დამაგრება ან კასტრაცია ხდება სიცოცხლის მეშვიდე დღის შემდეგ, ის უნდა ჩატარდეს მხოლოდ ანესთეზიით და დამატებითი ხანგრძლივი ანალგეზიით ვეტერინარის მიერ.

ნაწილი II

სპეციალური მოთხოვნები სხვადასხვა კატეგორიის ღორებისთვის

1. კერატი მწარმოებელი:

ა) კერატი მწარმოებლის ბაკი უნდა იყოს განთავსებული და აგებული ისე, რომ ღორს შეეძლოს შემობრუნება და ესმოდეს, ყნოსავდეს(გრძობდეს სუნს) და ხედავდეს სხვა ღორებს.

ზრდასრული კერატი მწარმოებლისთვის ხელმისაწვდომი თავისუფალი ფართობი უნდა იყოს სულ მცირე 6 მ²;

ბ) სადაც ბაკი ასევე გამოიყენება ბუნებრივი მომსახურებისთვის, ზრდასრული კერატი მწარმოებლისათვის ხელმისაწვდომი იატაკის ფართობი უნდა იყოს არანაკლებ 10 მ² და ბაკი თავისუფალი უნდა იყოს ყოველგვარი დაბრკოლებისგან.

2. ნეზვი და სანეზვე ბურვაკი:

ა) ზომები უნდა იქნეს მიღებული კოლტში აგრესიის შესამცირებლად;

ბ) მაკე ნეზვი და სანეზვე ბურვაკი, საჭიროების შემთხვევაში, უნდა დამუშავდეს გარე და შიდა პარაზიტების წინააღმდეგ. თუ ისინი მოთავსებულია მშობიარობისთვის განკუთვნილ სათავსოში, მაკე ნეზვი და სანეზვე ბურვაკი კარგად უნდა გასუფთავდეს;

გ) მშობიარობის მოსალოდნელ დრომდე ერთი კვირით ადრე ნეზვსა და სანეზვე ბურვაკს უნდა მიეცეს სათანადო საკმარისი რაოდენობის მასალა ბუდისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ეს ტექნიკურად არ არის შესაძლებელი ნაკელის/წუნწუხის გამწმენდი გამოყენებული სისტემის გამო;

დ) ნეზვის ან სანეზვე ბურვაკის უკან ხელმისაწვდომი უნდა იყოს თავისუფალი ადგილი/სივრცე ბუნებრივი ან გართულებული მშობიარობის შესამსუბუქებლად.

ე) მშობიარობისათვის განკუთვნილი ბაკი, სადაც ნეზვს ინახავენ თავისუფლად, უნდა იყოს გოჭების დაცვისათვის გარკვეული საშუალებები, როგორც არის მოაჯირი/ღობე.

3. გოჭები:

ა) მთლიანი იატაკის ნაწილი, რომელიც საკმარისია იმისთვის, რომ ცხოველებმა ერთდროულად დაისვენონ, უნდა იყოს მყარი ან დაფარული ქვეშსაგებით, ან დაფარული იყოს ჩალით ან სხვა შესაფერისი მასალით;

ბ) სადაც გამოიყენება მშობიარობისათვის გალია, გოჭებს უნდა ჰქონდეთ საკმარისი ადგილი იმისათვის, რომ შეძლონ ძუძუთი კვება უპრობლემოდ;

გ) დაუშვებელია 28 დღეზე ნაკლები ასაკის გოჭების ძუძუდან ასხლეტა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს უარყოფით ზემოქმედებას დედის ან გოჭის კეთილდღეობაზე ან ჯანმრთელობაზე.

თუმცა, დასაშვებია შვიდი დღით ადრე გოჭების ძუძუდან ასხლეტა, თუ ისინი გადაყვანილნი იქნებიან სპეციალიზირებულ საცხოვრებლებში, რომლებიც დაიცალა და კარგად დასუფთავდა და ჩაუტარდა დეზინფექცია ახალი კოლტის შეყვანამდე და რომლებიც განცაკვევებულია იმ სათავსოებიდან, სადაც ნეზვები ინახება, რათა მინიმუმამდე იქნეს შემცირებული დაავადებების გადაცემა გოჭებზე.

4. მაწოვარა და გამოსაზრდელი ღორი:

- ა) როდესაც ღორები კოლტად ინახება, უნდა იქნას მიღებული ზომები ჩხუბის, რომელიც სცილდება ნორმალურ ქცევას, თავიდან ასაცილებლად;
- ბ) ისინი უნდა ინახებოდეს კოლტებად, რაც შეიძლება ნაკლები შერევით. თუ ღორები, რომლებიც ერთმანეთს არ ცნობენ, უნდა იყოს შერეული, ეს უნდა გაკეთდეს რაც შეიძლება ახალგაზრდა ასაკში, სასურველია წოვებამდე ან წოვებიდან ერთი კვირის შემდეგ. როდესაც ღორები შერეულია, მათ უნდა ჰქონდეთ ადეკვატური შესაძლებლობები გაქცევისა და სხვა ღორებისგან დამალვისთვის;
- გ) როდესაც სასტიკი ბრძოლის ნიშნები შეინიშნება, მიზეზები დაუყოვნებლივ უნდა იქნას გამოკვლეული და შესაბამისი ზომები მიღებული გამოკვლევისათვის, როგორცაა ცხოველებისთვის უხვი ჩალის მიწოდება, თუ ეს შესაძლებელია, ან სხვა მასალების. რისკის ქვეშ მყოფი ან განსაკუთრებით აგრესიული ცხოველები უნდა ინახებოდეს კოლტისგან განცალკევებით;
- დ) შერევის გასაადვილებლად დამამშვიდებელი/ტრანკვილიზატორების გამოყენება უნდა მოხდეს განსაკუთრებული პირობებში და მხოლოდ ვეტერინართან კონსულტაციის შემდეგ.